

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris Theologia Tripartita Universa

Complectens nunc Bibliothecam perfectam Viri Ecclesiastici, ordine
sequenti

Controversiae Heterodoxae Ac Scholasticae - Cum speciali Notitia rerum
Modernarum, & Chronologia totius Monarchiae Sacrae, & Saecularis,
Pontificum, Conciliorum &c. Haeresum omnium, ac Propositionum
damnatarum Mundi Sex Aetatum ...

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Cap. XII. De veneratione imaginum Christi, & Sanctorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38447

carpit varias fidelium praxes, titulos, & eucomia sensui Sanctorum Patrum maximè conformia, uti facile patebit ex paucis ipsorum testimoniis, quæ hic brevi methodo subjiciam.

Audi S. Bernardum, sermone de Nativitate Virginis, in communi sensu Fidelium, Mariam ut *Mediatricem*, ut *Spem*, ut *Fiduciam* nostram invocantem. „Exaudiet ubique Matrem Filium, exaudiet Filium Patrem. Hæc peccatorum scala, hæc mea maxima Fiducia est, hæc tota ratio spei meæ &c. Quæ verò ratione hæc de Virgine dicantur, idem explicat: Opus est, inquit, Mediatore ad Mediatorem istum, nec alter nobis utilior, quàm Maria.

Idem argutè docet, & explicat Rupertus. „Sicut Luna lucet & illuminat, luce non suâ, sed ex Solo concepta: Sicut, ô Beatissima, hoc ipsum quod tam lucida es non ex te habes, sed ex gratia divina, gratia plena... Quia sicut ex te natum Dei Filium, solem verum, solem æternum adoramus & colimus, ut Deum verum, sic & Te honoramus atque veneramus ut veri Dei Genitricem. Scientes (nota) quia totus honor impensus Matri sine dubio redundat in gloriam Filii.

Consonat his Doctor Seraphicus Sanctus Bonaventura in Speculo B. Virginis cap. 5. Abyssus, inquit, est Maria in Bonitate & Misericordia profundissima; unde etiam profundissimam Misericordiam Filii sui pro nobis interpellat, quasi abyssus abyssum invocat.

Accedit S. Antonius 3. part. tit. 15. cap. 22. §. 9. Deus misericordiam nedum magnam, sed Maximam fecit in Virgine pia, ut meritò nominetur Maria Mater Misericordiam, & Regina ejus... hanc (Misericordiam) qui petit sine ipsa duce, sine pennis tentat volare.

Nec minor canit S. Ephrem. de laudibus Deiparæ, Ave, inquit, Dei & hominum Mediatrix optima, Ave, totius terrarum orbis Conciliatrix efficacissima.

Huic doctrinæ innixus S. Basilius orat. de Nativitate Deip. sic concludit: „De Virgine qui omnia illustra, & gloriosa dixerit, nunquam à veritatis scopo aberraverit.

Frustra igitur *Monior* quicunque importunus Fideles huic doctrinæ insistentes carpere conetur, tanquam indiscretos Virginis Cultores. Poterit ex communi Patrum ac Fidelium mente & sententia ea facile intelligere & explicare, quæ in deteriorem sensum invidiosè detorquet: quod qui porro tentabit, contra hanc Lunam frustra larrabit.

CAPUT XII.

De veneratione Imaginum Christi & Sanctorum.

Honorandas esse Imagines Christi ac Sanctorum docet Ecclesia Catholica Romana, eo cultu qui à Tridentino exponitur Sess. 25. de Invocat. & Vener. Sanctor. ubi declarat Imagines Christi, Deiparæ Virginis, & aliorum Sanctorum in templis præferrim habendas & retinendas, iisque debitum honorem, & venerationem impertiendam. Non quod credatur inesse aliqua in iis dignitas vel virtus propter quam sint colendæ, vel quod ab eis aliquid sit petendum, vel quod fiducia in Imaginibus sit figenda, sicut olim fiebat à Gentilibus: sed quia honor qui il-

lis exhibetur, refertur ad Prototypa quæ repræsentant; ita ut per Imagines quas osculamur, & coram quibus caput aperimus, & procumbimus, Christum adoremus, & Sanctos quorum illæ similitudines gerunt, veneremur.

II. Hanc doctrinam oppugnant moderni Sectarii: & eundem contra primitivam Ecclesiam impugnant hæretici ab ea olim damnati: nam Manichæi docebant Imagines Christi non esse colendas, sed res esse phantasticas, ut testatur S. Augustinus contra Faustum lib. 20. c. 14. & postea ipsa Ecclesia in Concilio Nicæno 2. congregata.

Idem 4. sæculo tenebant Ariani hæretici, & hanc ob causam in Synodo Nicæna Aët. 6. Eusebius tanquam Arianus accusabatur. Ergo vel erravit primitiva Ecclesia hanc hæresim reprobando, vel errant moderni Sectarii eam amplectendo.

III. Probatur autem Catholica veritas primò, Quia in Scripturis aliqua creaturæ rationis expertes dicuntur honorandæ, propter ordinem singularem quem habent ad Deum & res divinas, sicut habent Imagines ad Christum, & Sanctos. Nam de Arca testamenti dicitur *Psal. 98. Adorate scabellum pedum ejus quia Sanctum est.* Et Exodi 25. vers. 18. jussit Deus Moysen supra Arcam fœderis collocare duos Cherubinos aureos, quibus simul cum Arca honos deferretur: *Facite duos Cherubim aureos, & producite eos ex utraque parte oraculi.* Denique Num. 21. vers. 8. Deus mandavit erigi statuam sive imaginem serpentis aeneam, quæ populo in veneratione fuit, tum quia ex ejus aspectu à serpentum morfu sanabantur, tum quia figura erat Christi in Cruce pendentis. Ergo etiam Imagines sint rationis expertes, potest illis deferri aliquis honor, quid ad ipsum Deum, Christum, aut Sanctos Dei amicos referatur.

IV. Opponunt Sectarii, Catholicos honorando Imagines committere idololatriam, & peccare contra divinum præceptum *Deuteronom. 4. Non facies tibi sculpsile ut adores illud*, & alia hujusmodi loca quibus in Scripturis idololatria prohibetur. Sed hæc frustra, & malignè Catholicis objiciuntur, cum apertè profiteantur se non facere sibi sculpsile aut Imagines, ut illas adorent more gentilium. Illorum enim doctrina de cultu Imaginum initio hujus capituli ex Tridentino declarata, à tali adoratione & cultu longissimè remota est. Quomodo ergo possunt exercere illum cultum quem ipsi damnant ac detestantur? Aut qua fide possunt Ministri, qui hæc sciunt & legunt, talem calumniam Catholicis affingere ut eos populo reddant exosos. Vera certè fides nunquam per tales artes, ac fraudes propagata fuit.

V. Probatur secundo, ex perpetua Ecclesie consuetudine jam inde à temporibus Apostolorum depingendi, & prædicto modo colendi Imagines Christi, & Sanctorum. Ipse enim S. Lucas Evangelista venerationis ergo B. Virginis Imaginem depinxit, ut testatur antiquissimus Metaphrastes in vita S. Lucae.

Secundi post Christum sæculi consuetudinem refert Methodius *Oratione 2. de Resurrect.* Quas quidem ex auro Imagines conflamus Angelorum, ipsius principatus & potestates referentes, eas ad honorem & gloriam Dei conficimus.

S. Athanasius tertio circiter sæculo, ad *Antioch. cap. 38.* Absit ut quemadmodum Græci faciunt, nos Christiani tanquam Deos imagines adoremus, affectio-

Arsde
kin

Theo-
logia

affectionem dumtaxat & charitatis nostræ studium erga figuram personæ per imaginem expressæ declaramus.

S. Chrysostom. *Tom. 5. in liturgia.* Sacerdos autem egreditur... & conversus ad Christi imaginem inflexo capite cum exclamazione dicit orationem.

S. Augustinus *lib. 3. de doct. Christi. cap. 9.* dicit, Signa utilia divinitus instituta veneranda esse, quia honor eorum ad prototypum transit.

Denique S. Ambrosius in *Oratione de Obitu Theodosii*, laudat Helenæ sapientiam, quod Crucem Christi levaverit, & ipsis Regibus honorandam exposuerit.

Et ut scirent hi, alique primitivæ Ecclesiæ testes, satis loquuntur innumera miracula in Crucis, ac Imaginum religioso cultu fidelibus à Deo omni ævo concessa, quæ non possunt nisi in veritatis ac virtutis, non autem in erroris aut idololatriæ præmium concedi, nisi velis dicere Deum per miracula & beneficia homines ad idololatriam invitare.

CAPUT XIII.

De Sacris Reliquiis.

I. Argumenta supra allata pro Imaginum veneratione non parùm probant Sanctorum quoque corpora, reliquias, ac monumenta à fidelibus in honore pie, utiliterque habenda esse prout docet Trident. *Sess. 25. sub initium.*

Soli repugnant hujus temporis Sectarii, cum antiquioribus hæreticis, quales erant secundo post Christum sæculo Marcionite, qui docebant Martyrum corpora esse abominabilia, ut refert *Magnes. libro 4. contra Theosonem*: deinde post Diocletianum, & Julianum apostatam Vigilantius, qui volebat reliquias coli, auribus cereos accendi, cujus hæresim impugnat *S. Hier. l. 2. contra Vigil.* Videant quæso & advertant nostri Sectarii quales habeant primos suæ doctrinæ Patres, ac Patronos.

II. Probatur porò ex Scripturis corpora, & reliquias Sanctorum veneratione digna esse. Nam *lib. 4. Regum cap. 14.* sic memoratur: *Projecerunt cadaver in sepulchro Elisai, quod cum tetigisset ossa Elisai revixit homo, & stetit supra pedes suos.* Deus tanto miraculo ostendit quanto in honore habeat ossa Prophetæ, & tu illa honore indigna esse affirmas.

Actorum 19. vers. 12. narratur, quomodo sudaria & femicinctia à corpore Pauli deferrentur ad languidos, & recedebant ab eis languores, & spiritus nequam egrediebantur. En ipse Deus tot prodigiis ostendit se velle per reliquias Sanctorum beneficia hominibus conferre, morbos curare, demones expellere: ergo satis declarat se velle in illum finem reliquias illas in pretio, & honore haberi; aliàs ipse talibus signis eas honorando homines ultrò in errorem induceret.

Quinimò potius divina sapientia per hunc sacramentum reliquiarum cultum & æstimationem, excitat homines ad imitandum Sanctorum virtutes, & exempla, & corroborat in illis vivam fidem de futura mortuorum resurrectione, dum vident sanctorum hominum ossibus ac cineribus tantam à Deo virtutem attribui, propter conjunctionem quam habuerunt cum animabus jam in gloria constitutis, uti loquitur Apostolus, *Nescitis quia membra vestra templum sunt Spiritus Sancti*, i. ad Corinthios 6.

III. Secundum argumentum quo hæc doctrina demonstratur, est primitivæ Ecclesiæ usus, & fides indubitata; aut enim hæc penitus erravit, quod nemo admiserit, vel errant illi, qui honorem Sanctorum reliquias exhibendum inficiantur.

Clemens Romanus statim primo post Christum sæculo de honore Reliquiarum id testatur *lib. 6. constit. Apostol. cap. 29.* Eorum qui apud Deum vivunt ne Reliquiæ quidem corporum sunt inhonoratæ: siquidem Eliseus Propheta postquam defunctus est mortuum suscitavit... quod quidem nunquam accidisset nisi corpus Elisei sanctum esset.

S. Justinus Martyr qui secundo sæculo fidem suam sanguine consignavit, hoc quoque attestatur *quæst. 28.* Sanctorum, ait, corpora, & sepulchra Martyrum demum amoluntur infidias, & morborum ab arte medica comploratorum conferunt sanationes.

Sed ne adducam plura quæ pervolvi Patrum, & primitivæ Ecclesiæ monumenta. Instar omnium sit prolixum, & publicum S. Augustini testimonium, qui primo *Epist. 105.* sic scribit: Reliquias beati Martyris Stephani non ignorat Sanctitas vestra (sicut & nos fecimus) quam convenienter honorare debeamus. Deinde *lib. 22. de Civitate Dei cap. 8.* fusè exponit miracula facta per Reliquias S. Gervasii & Protasii Mediolani, & quo modo se præsentem cæcus fuerit subito illuminatus coram innumera populi multitudine; adeo ut miraculum à nullo ibi poterit ignorari.

Et enarratis aliis prodigiis, quibus ipse quoque testis interfuit, declarat quomodo dum Episcopus nomine Projectus S. Stephani Martyris Reliquias publicè portaret, per flores qui Reliquias attigerunt, oculis applicatos mulier à cæcitate subito liberata fuerit, populo universo Deum in suis Sanctis collaudante.

Pergit eodem capite S. Doctor alia quoque miracula, & beneficia exponere ex Sanctorum, & Reliquiarum cultu à Deo impetrata, quæ testatur intra suam Dioccesim fuisse numero septuaginta.

IV. Quis quæso his inspectis de hac fidei veritate dubitare audeat? Nisi Augustino, & toti antiquitati, & primitivæ Ecclesiæ diffidat, aut ipsi Deo qui per tot signa & prodigia hanc doctrinam Ecclesiæ suæ tam apertè testatam, & commendatam reddidit. Plura in hanc rem dedi Tractatu de Miraculis edito Lovanii Anno 1667.

CAPUT XIV.

De numero Sacramentorum.

Sacramentum apud Catholicos, est sensibile signum, & causa gratiæ sanctificantis. Numerum Sacramentorum docent esse septenarium cum *Trid. Sess. 7. de Sacram. Can. 1.* Duo tantum propriè dicta novi Testamenti Sacramenta admittunt Sectarii, nempe Baptisimum, & Eucharistiam sive Cœnam Domini, quamvis nec in hoc numero omnes inter se conveniant.

Sed hoc argumento unico satis redarguuntur: Nihil credunt esse de fide Sectarii moderni, quod in claro & aperto Dei verbo non continetur. Sed nullibi in Verbo Dei claro & aperto continetur, duo tantum esse novi Testamenti Sacramenta. Ergo non est fide credendum duo tantum esse Sacramenta.

Si repònant, in Scripturis nullibi etiam apertè dici septem esse novæ Legis Sacramenta. Respondetur,